

**ОЛЕКСАНДР АНДРІАНОВИЧ ЯРОШ – ВИДАТНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ВЧЕНИЙ, НЕВРОЛОГ
До 105-річчя від дня народження**

Ярош Олександр Андріанович народився 12 грудня 1919 р. в с. Колесники Гощанського повіту на Рівненщині в селянській родині. Від батьків успадкував любов до праці, великий потяг до знань. Навчався в Бугринській початковій школі, після закінчення якої поступив до Острізької гімназії, в якій навчався безкоштовно за хороше навчання. У вересні 1940 року поступив навчатися до Львівського політехнічного інституту, а через місяць був мобілізований в РСЧА. Служив у 320-му гарматному арtpолку резерву головного командування в Одеському військовому окрузі, де його застала німецько-радянська війна 1941–1945 рр. Обороняв Одесу, відступав з боями і внаслідок тяжкої контузії потрапив у полон до табору військовополонених в с. Ханжонівка Донецької області,

де перебував більше року. З допомогою підпілля Олександрю Ярошу вдалося здійснити втечу і наприкінці 1942 р. повернувся на Рівненщину. Тут встановив зв'язки з партизанами Д.М. Медведєва і боровся з окупантами. За участь у війні вчений нагороджений орденами Вітчизняної Війни II ст., Червоної Зірки, медалями СРСР.

Після звільнення України від гітлерівців О.А. Ярош продовжив з 1944 р. навчання у Львівському політехнічному інституті. Відчуваючи покликання до медицини, полишає політехнічний інститут і вступає до Львівського медичного інституту, який успішно закінчує в 1949 р. В 1949–1951 рр. навчався в клінічній ординатурі кафедри нервових хвороб Львівського медичного інституту, згодом працював заступником головного лікаря медичної частини 1-го медичного об'єднання м. Львова. Від 1954 р. О.А. Ярош працював завідувачем неврологічного відділення Київської обласної лікарні, водночас, асистентом кафедри нервових хвороб Київського інституту удосконалення лікарів.

У 1958 р. очолив засновану ним кафедру нервових хвороб Тернопільського медичного інституту, якою керував до 1969 р., водночас працюючи проректором з наукової роботи. В 1961 р. отримав вчене звання професора. В 1969–1992 р. – завідувач кафедри нервових хвороб Київського медичного інституту, а в 1992–2000 рр. – професор тієї ж кафедри.

У 1972 р. О.А. Ярош організував другу клінічну базу кафедри нервових хвороб у 4-й міській клінічній лікарні м. Києва, де створив (1975 р.) і був науковим керівником Республіканського Центру з вивчення розсіяного склерозу.

О.А. Ярошу належить понад 400 наукових праць, присвячених демієлінізуючим та судинним захворюванням нервової системи, захворюванням периферичної нервової системи, ураженням нервової системи при грипі, хронічному алкоголізму.

Вчений підготував 4 докторів (А.І. Шульга, В.В. Апостолук, О.П. Максимюк, А.К. Груша) та 28 кандидатів медичних наук. Він був головним спеціалістом Київського облздороввідділу, членом правління Українського і Київського міського товариств невропатологів.

У 1985 р. О.А. Ярош отримав почесне звання «Заслужений працівник Вищої школи УРСР».

Своє життя присвятили медицині діти вченого: доктор медичних наук, професор Олександр Олександрович Ярош і старший науковий співробітник Інституту інфекційних хвороб, доктор медичних наук Олег Олександрович Ярош.

Помер вчений 31 січня 2002 р. на 83 році життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Александр Андрианович Ярош (К 70-летию со дня рождения // Врачебное дело. – 1990. – № 3. – С. 123.
2. Ганіткевич Я. Історія української медицини в датах та іменах / Я. Ганіткевич. – Львів: НТШ, 2004. – 368 с. – Зі змісту: [Олександр Андріанович Ярош]. — С. 288.
3. Львівський державний медичний інститут: зб. праць / за ред. М. Павловського, І. Даценко, Л. Петрух. – Львів: Словник, 1994. – 328 с. – Зі змісту: [Ярош Олександр]. – С. 190.
4. Москаленко В.Ф. Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (1841–2006) / В.Ф. Москаленко, І.М. Полякова. – Київ: Книга плюс, 2006. – 304 с. – Зі змісту: [Ярош Олександр Андріанович]. – С. 297.